

Mi n Đi n : m t s chuy n đ i còn quá m h

Mi n Đi n tr c ngày b u c 01/04/2012

REUTERS/Staff

Theo phân tích c a chuyên gia v Mi n Đi n, Bertil Lintner trên t Le Figaro, nguyên nhân « đ a-chính tr » đã t o c h i cho ph ng Tây, nh t là M và Mi n Đi n xích l i g n nhau, dù r ng « s chuy n đ i v n còn quá mù m t »

Ngày mai, ch nh t 01/04/2012, t i Mi n Đi n, đ t n c khép kín t nhi u th p niên nay, s di n ra b u c bán ph n.

V n đ là đây là cu c b u c t do đ u tiên sau nhi u năm d i s cai tr chuyên ch c a t p đoàn quân s Mi n Đi n.

Tuy nhiên, theo phân tích c a chuyên gia v Mi n Đi n, ông Bertil Lintner, trên t Le Figaro, nguyên nhân « đ a-chính tr » đã t o c h i cho ph ng Tây, nh t là M và Mi n Đi n xích i g n nhau, dù r ng « s chuy n đ i v n còn quá mù m t »

Theo tác gi , « đ y không ch là b u c b sung, mà còn là m t làn sóng n đang tràn quét trên c n c Mi n Đi n ».

M t s ki n ch a t ng th y k t v tr n áp đ t bi u tình c a các nhà s vào năm 2007, t i c đô Rangoon đòi h i ch m đ t đàn áp. Hay nh vào năm 1988, m t làn sóng ng h dân ch suýt làm s p đ ch đ quân s tr c khi b nh n chìm trong bi n máu.

Tác gi cho r ng, chuy n bà Aung San Suu Kyi, n đ u tiên đ c tham gia tranh c sau 20 năm b qu n thúc t i gia v n ch a đ đ t o nên nét đ c bi t c a đ t tranh c n này.

Tr c đó, t ng th ng Thein Sein đã b t ng gây ng c nhiên cho gi i quan sát và các nhà lãnh đ o ph ng Tây khi tr t do hàng lo t cho các tù nhân chính tr , n i ng ki m duy t báo chí và ký các th a thu n đình chi n v i các b t c thi u s .

Theo tác gi , v c Mi n Đi n có th t s dân ch hóa hay không, hay theo nh đ đoán c a các nhà quan sát cho r ng có đ u tranh quy n l c ngay trong lòng n i b chính ph và quân đ i, gi a phe « c i cách ôn hòa » và phe « duy trì đ ng l i c ng r n », thì v c Mi n Đi n m c a n này còn mang m t y u t « đ a - chính tr ».

T v th m sát năm 1988, c th gi i đã lên án ch đ c t i quân s và ti p đ n là l nh tr ng

phát.

Và chính vì c Miến Điện bở thờ giữ i cô lập đã tở o cở hở i thuở n lỏ i cho Trung Quốc tăng tở m ở nh hỏ ng cở a mình lên quở c gia này. Tở vì c ban đở u chở tài trở vũ khí đở giúp cho chở đở quân sỏ tở n tở i, đở rỏ i sau đở đở n đở n thỏ ng trỏ vở mỏ t kinh tở , kéo theo sỏ di dân hàng loỏ t và bỏ t hỏ p pháp cở a ngỏ i Trung Quốc gây thiỏ t hỏ i cho ngỏ i dân Miến Điện.

Vào năm 2004, mỏ t tài liỏ u quân sỏ đã giỏ ng lên hỏ i chuỏ ng báo đở ng « mỏ t cuỏ c khỏ ng hoỏ ng quỏ c gia » và cho rỏ ng nhỏ t thiỏ t phỏ i cỏ i thiỏ n quan hỏ vỏ i phỏ ng Tây, nhỏ t là vỏ i Mỏ .

Nhỏ ng chính quyỏ n Miến Điện cũng nhỏ n thỏ c đỏ c rỏ ng phỏ i chỏ ng tở thiỏ n chí nỏ u muỏ n Hoa Kỏ và Liỏn hiỏ p Chỏu Âu chỏ p nhỏ n « trỏ t tở mỏ i » đỏ c thiỏ t lỏ p tở khi ông Thein Sein lên nỏ m quyỏ n.

Đỏ y chính là nhỏ ng gì đã khuyỏ n khỏch sỏ thay đỏ i chính sách cở a ông Thein Sein, nhỏ ng lỏ i không đở m lỏ i nhỏ ng khát vỏ ng mỏ i vỏ dân chỏ và quyỏ n con ngỏ i.

Tỏ ng tở nhỏ vỏ y, Mỏ cũng có mỏ i bỏ n tâm vỏ đỏ a - chính trỏ : làm thỏ nào có thỏ ngỏ n chỏ n Bỏ c Kinh chỉ m giỏ mỏ t vỏ trí thỏ ng trỏ tở i mỏ t đỏ t nỏ c cũng có vỏ trí chỉ n lỏ c quan trỏ ng, đỏ c bao bỏ c bỏ i : mỏ t bên là Trung Quốc, bên kia là ỏ n Đỏ và phỏ đỏng là Thái Lan.

Mỏ t khác, Washington rỏ t quan ngỏ i vỏ mỏ i quan hỏ hỏ p tác quân sỏ giỏ a Miến Điện và Bỏ c Trỏ u Tiỏn.

Cho nên, ngay khi tỏ ng thỏ ng Thein Sein ra lỏ nh đỏ ng đỏ án xỏy đỏ p thỏ y đỏ n ở phỏ bỏ c đỏ t nỏ c, mỏ t đỏ án do Trung Quốc đỏ u tở trỏ giá 3,6 tở đỏ-la, ngay lỏ p tở c Washington đã có hành đỏ ng phỏ n hỏ i.

Bà Hillary Clinton, ngoỏ i trỏ ng Mỏ đã đỏ n Miến Điện, chuyỏ n chuyỏ n thỏm đỏ u tiỏn cở a mỏ t quan chỏ c cao cỏ p Mỏ kỏ tở nhiỏ u thỏ p niỏn nay.

Th nh ng, theo tác gi nh n đ nh, chính quy n Mi n Đ i n có th đã không nghĩ r ng bà Aung San Suu Kyi i có th thu hút đám đông nhi u đ n nh v y v i thông đ i p là ng h dân ch .

Vì th , trong m t bài đ i n v n hôm 27/03/2012 v a qua, Ngày L c i ng quân đ i, ông Min Aung Hlaing, T ng t i nh quân đ i đã tuyên th s b o v Hi n pháp b ng m i giá, đ m b o vai trò « lãnh đ o chính tr » c a quân đ i. Trong b t k tr ng h p kh n c p nào, quân đ i có quy n can thi p và n m l y quy n hành trên c chính ph .

Theo tác gi , các bi n pháp t do hóa có th có tính ch t th i s , nh ng s không có c i cách chính tr sâu r ng nh bà Aung San Suu Kyi mong mu n. B i vì, nó có th gây nguy h i cho s th ng tr c a gi i quân s .

H n n a, tác gi cũng cho r ng ph ng Tây cũng ch c n đ n th thôi. Kim chân c n i c Trung Qu c i phía nam Mi n Đ i n và ngăn ch n B c Tri u Tiên không có đ c m t đ i tác quan tr ng i Đông Nam Á là các m c tiêu chính trong cách ti p c n m i c a ph ng Tây.

Naypyidaw b t cáo c n tr ti n trình b u c

Nh n xét v tình hình tranh c i n này, báo Le Figaro cho bi t đ ng Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch , phe đ i i p chính t i Mi n Đ i n đã t cáo t p đoàn quân s v n gây khó d cho các ng viên phe đ i i p.

Hôm qua, th sáu 30/03/2012, trong m t bu i h p báo t i t gia i Rangoon, lãnh t phe đ i i p bà Aung San Suu Kyi, đánh giá r ng «tuy n c đ i n ra vào ngày ch nh t 01/04 s không t do và công b ng ».

Bà cho bi t đang ch m ph i nhi u khó khăn nh : các ng viên c a đ ng Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch v n ch a đ c bi t đ n nhi u, n i s h i v n còn ng tr trong lòng c tri và đ ng Đoàn k t và Phát tri n Liên hi p, đ ng do quân đ i thành l p và đang c m quy n v n d a vào nh ng phanh khoe b n th u trong chi n d ch v n đ ng.

G n đây, đ ng Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch đã t cáo có nhi u tr ng h p không h p l trong ti n trình tranh c nh « sai ph m hàng lo t » trên các danh sách ng c , hi n t ng mua chu c phi u b u c tri, danh sách c tri « ma » hay phát các t r i vu kh ng gây lo âu cho nh ng đ i t ng c tri là công ch c.

Theo nh n đ nh c a m t v Đ i đ c ph t giáo v i Le Figaro thì ti n trình « dân ch hóa » t i Mi n Đ i n v n còn r t m h . Ông cũng cho r ng « đây có l cũng là m t phép tính sai l m c a các nhà lãnh đ o ph ng Tây khi mu n đem đ t b u c b sung l n này ra làm m t phép th đ đo l ng th t tâm c a chính quy n m i.

Mi n Đ i n đang đ đ gi i báo chí l u vong

Cũng liên quan đ n Mi n Đ i n, nh ng trong lãnh v c truy n thông, báo Libération cho bi t « chính quy n Naypyidaw đang đ đ gi i báo chí l u vong ».

Theo đó, t ng th ng Thein Sein đang c thuy t ph c gi i báo chí ch y tr n t p đoàn quân s r ng ch đ đã đ i thay. Nh ng các phóng viên v n t ra th n tr ng.

Cái b y hay là c h i c n ph i n m b t ? Đó chính là câu h i và gi i truy n thông Mi n Đ i n l u vong đang t h i. Libération cho bi t, nh m c ng c h nh nh « nhà c i cách », t ng th ng Thein Sein đã m i gi i các nhà báo s ng l u vong quay tr v .

Hôm 19 và 20/03 v a qua, m t h i th o v « phát tri n truy n thông » đã di n ra v i s góp m t c a nhi u t ng biên t p Mi n Đ i n t i các n c nh Thái Lan, n Đ và Na Uy.

Theo quan sát c a m t s chuyên gia, thì m t s các t báo l u vong ch p nh n l i m i c a t ng th ng Thein Sein. H cho bi t là s m m t văn phòng chính th c và ch p nh n xin gi y phép cho các nhà báo c a h đ c phép ho t đ ng, dù r ng c s h t ng t i Mi n Đ i n v n còn kém phát tri n.

M t s khác v n còn t ra th n tr ng nh t Irrawady, có tr s t i Thái Lan. Giám đ c đ i u hành t p chí cho r ng chính quy n v n ki m duy t báo chí, ch ng qua đó ch là m t s n i ng.

Th m chí m t s khác còn cho r ng h p tác v i chính ph coi nh là m t thái đ th a hi p.

Nh ng Libération cũng ghi nh n có vài tín hi u cho th y th t s có thay đ i. Ch ng h n nh v i c ki m duy t tr c các bài vi t và các phóng s đã đ c h y b . M t s t báo trong n c hi n nay không ng n ng i ch trích chính ph , ngay c trong nh ng v n đ nh y c m.

M i nghi ng c m r s u trong gi i công ch c đ i v i báo chí không ph i ngày m t ngày hai có th xóa b .

Tuy nhiên, các t báo l u vong cũng nh n đ nh r ng v l p nghi p t i Mi n Đi n cũng không có nghĩa là đóng c a hoàn toàn các c s chính t i Thái Lan hay n Đ . Vì theo nh gi i thích c a giám đ c đ i u hành t p chí Myanmar Dana, thì « chúng tôi cũng còn r t c n đ n các t báo l u vong, b i vì chúng tôi không th nào ti p c n đ c nhi u ch đ ch ng h n nh cu c chi n gi a chính ph v i t c ng i Kachin ».

B c Tri u Tiên chu n b tên l a c a mình

Cùng lúc này, t i B c Tri u Tiên, b t ch p l i kêu g i c a các n c lân c n và l i đe đ a c t g i v i n tr l ng th c c a M , Bình Nh ng v n kiên quy t gi ý đ nh phóng tên l a mang v tình vào trung tu n th ng T .

Trong khi công tác chu n b cho d án đang đi vào giai đ o n k t thúc, M và Nh t B n lo ng i cho r ng đây chính là v th tên l a đ n đ o ng y trang. Đ tài đ c báo Le Figaro ph n nh qua bài vi t đ t a « B c Tri u Tiên đang trang b cho tên l a c a mình ».

Le Figaro nhận được hình ảnh chụp được từ vệ tinh, do tập đoàn Media Digital Globe công bố cho người Bình Nhưỡng quy tập tâm theo đuổi mục tiêu của mình. Theo bài báo, Bắc Triều Tiên đưa vệ tinh lên bằng tên lửa đã được đưa ra công bố bởi tờ chí của Taepodong 2.

Hoa Kỳ cho rằng tên lửa được sử dụng có thể đạt đến tầm 4500 km. Vì vậy, một quan chức cao cấp tại Bộ Quốc phòng Mỹ đã lên tiếng cảnh báo rằng vệ tinh phóng tên lửa mang vệ tinh « có thể xem như là một vệ tinh tên lửa do họ sử dụng cùng một công nghệ ».

Một chuyên gia trong lĩnh vực này gợi ý thích cho Le Figaro biết rằng, công nghệ phóng tàu vũ trụ và tên lửa được đưa ra là rất gần nhau, do « chúng sử dụng cùng một kỹ thuật thân tàu, có cùng kỹ thuật động cơ, cùng kỹ thuật phóng. Chúng hoàn toàn có liên quan với nhau ».

Vì vậy, Hoa Kỳ cho rằng Bình Nhưỡng đã vi phạm Nghị quyết của Liên Hiệp Quốc, là cấm Bắc Triều Tiên tiến hành các vệ tinh hạt nhân hay tên lửa. Đồng thời, phía Mỹ cũng đã cho người chuyên trình cứu trợ nhân đạo theo như một thỏa thuận đã được ký kết vào hai cuối tháng hai.

Về phần các nước láng giềng, vừa qua, Nhật Bản đã cho triển khai ba tàu khu trục có trang bị các loại vũ khí chống tên lửa và cho khai hỏa các hệ thống ra-đa báo động. Song song đó, chính quyền Tokyo ra lệnh bắn hạ tên lửa Bắc Triều Tiên nếu có sự đe dọa đến lãnh thổ Nhật Bản.

Bài báo cho biết là vào năm 2009, Bình Nhưỡng đã gặp thất bại trong một vệ tinh đầu tiên. Nhưng nếu như lần này Bắc Triều Tiên vệ tinh lên quỹ đạo thành công, thì chương trình rocket này đây, Bình Nhưỡng sẽ làm cho được với phóng tên lửa tầm xa.

Một chuyên gia thuộc Quốc nghiên cứu chính sách nhận xét « đây cũng có thể là một phép thử cho hệ thống chống tên lửa của Nhật Bản », vì bản thân nước này cũng đã gặp thất bại một lần vào năm 2009. Các nước trên thế giới sẽ theo dõi sát sao hiệu năng của hệ thống chống tên lửa của Nhật Bản.

Bài báo cũng cho rằng Bắc Triều Tiên kiên quyết theo đuổi dự án đã khiến cho Trung Quốc thấy « quan ngại ». Về phần mình, Mỹ cho rằng áp lực của Bắc Kinh lên Bình Nhưỡng dường như

không có hi vọng.

Khởi BRICS lên tiếng đề nghị cách Ngân hàng Thế giới và Quỹ Tiền Tệ Quốc Tế

Nhật báo Le Monde trích lời vị khách ho chức đề 5 thành viên nhóm BRICS đề xướng nhân thọ ng đề nh New Delhi vừa qua. Đó là khách ho chức thành lập một ngân hàng để chung để hỗ trợ cho các dự án hạ tầng cơ sở và phát triển. Đề nghị chủ tài chính đa quốc gia đó sẽ có tên gọi là Ngân hàng Nam-Nam hay Ngân hàng BRICS.

Hiện tại các bên còn phải nghiên cứu tính khả thi của sáng kiến và đề c nêu lên tại thố ng đề nh New Delhi.

Theo đánh giá của Le Monde dự án cho hình thành một ngân hàng đa quốc gia như vậy bị u hi vọng « thái độ bất bình của các nước công phố ng đang phát triển khi các nước phát triển để quy n lèo lái và n m nh kinh tế thế giới ».

Nhóm BRICS gồm Brazil, Nga, n Đ Trung Quốc và Nam Phi tho t v ng vì m c để c i t c c u quá ch m ch p của Ngân Hàng Thế Giới hay Quỹ Tiền Tệ Quốc Tế. C th h n là câu l c b c của các ông nhà giàu phố ng B c v n ch a m c của Ngân Hàng Thế Giới hay IMF cho các thành viên m i là BRICS trong khi tr ng lố ng kinh tế và nh hố ng c a nhóm này ngày càng l n.

Đi di n cho 45 % dân số để a c u và s n xu t ra để n h n ¼ c a c i làm ra, BRICS đang tìm cách giảm nh b t m c để l thu c vào để ng đô la.

Dự án thành lập Ngân hàng BRICS cho th y 5 nước trong nhóm các n n kinh tế đang tr i d y k trên t ra đoàn kết để xác định vai trò và vị trí của nhóm trên bàn c kinh tế và tài chính thế giới. Dù vậy và phố ng di n ngo i giao thì 5 anh chị em cùng một nhà này l i có nh ng b t để ng sâu r ng.

Tác Giả: Minh Anh

Thứ Bảy, 31 Tháng 3 Năm 2012 15:40

Đi n hình là trên h s Syria : New Delhi không cùng chung ti ng nói v i Matxc va và B c Kinh trong đ t bi u quy t ngày 04/02/2012 v m t ngh quy t tr ng ph t Syria t i H i đ ng B o An Liên Hi p Qu c.